

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

**Адыгеим и Лышъхьэрэ
Урысыем спортымклэ иминистрэрэ
спортивнэ псэуальэхэм яшлын
республикэм зэрэщыклорэм
тегущылагъэх**

**Адыгеим и Лышхъхъу ТхьакIущынэ Аслъанрэ
Урысыем спортымкIэ иминистрэу Виталий Мут-
корэ тыгъэгъазэм и 4-м Москва щызэIукIагъэх.**

Зэлүклэгүүм хэлэжъяагээх
Адыгеим и Премьер-министрэу
Кьумпыл Муратрэ Адыгэ Рес-
публикэм физическэ культу-
рэмрэ спортымрэклэ и Коми-
тет итхьяматэу Хьасанэкьо
Муратрэ.

Физическэ культурэмрэ спортымрэ Адыгеим зызэрэ-щырагъушъомбгъурэм, спортивнэ псэолъэ инхэм яшын зауыхыштым, псэолъаклэхэр загъэпсыцтым атегушылэгъэх. Адыгеим и Лышхъэ къызы-гуылауагъэмклэ, илъэсыр имыккызэ физкультурэ комплекс Мые-

кыуапэ кыщызэуахышт. Ащ ишын пае пстэумкн сомэ миллион 380-рэ кыхагъэкыгъ.

Къыхъашт илъэсым джыри спорт псэолъищ атынэу: республикэ стадионым итемьр трибунэрэ шэрыонлэ комплексымрэ агъэсынххэу, дзюдомкIэ АР СДЮСШО-м иунэу Кобл Икъубэ ыцIэ зыхьырэм иъэкIэжьын аухынэу рыхьхэ.

— Гүхэлъэу тилэхэмклэ Виталий Мутко тыдэгощагь, зэ-зэгъыныгъэ заулэ зэдэтшыгь, типшъэрылъхэм ягъэцэкълэнклэ

федеральнэ гупчэм илэпылэгъу
тыцэгугъы, — хигъэунэфыкыгъ
Тхьаклущынэ Аслъан.

Гушылэм пae, республикэ стадионэу «Зэкъошныгъэм» игъэкъэжын аухыным пae сомэ миллиони 123-рэ фэдиэ, щэ-рыуаплэм игъэпсын пae сомэ миллион 40, дзюдомкIэ еджаллэм игъэпсын пae сомэ миллион 60 яшыкIэгъэшт.

Кьютырзу Гавердовскэм дэт физкультурэ комплексым пэ-
благьэу 2017-рэ илъэсым Ле-
довэ дворецым ишын рагъэ-
жъэщт. Ащ фэгъэхьыгъэ про-
ект-сметнэ документацием игъэ-
хъазырын 2016-рэ илъэсым
аухынэу рахуэхуэ.

Виталий Мутко кызыэриуа-
гэмкIэ, федеральнэ мылькум-
рэ республикэм имылькурэ зэ-
хэлъэу ар зэшIуахышт.

Депутатхэм апай

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм ия 53-рэ зэхэсыгъо 2015-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 9-м шыгъэшт.

Зэхэсыгьом зыцахэлпэжтхэм ахагэыхагэых мыщ кыкэлэлыкlorэ loфыгьохэр: законопроектхэу «2016-рэ ильэсымклэ Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет ехыллагь», «2016-рэ ильэсымклэ Адыгэ Республикэм шокл зимылэ медицинэ страхованияемклэ и Чыплэ фонд ибоджет ехыллагь» зыфилохэрэм, «Адыгэ Республикэм изаконхэу «Муниципальнэ образованием ипашэ ихэдзын ехыллагь», «Фэтэрыбэу зэхэт үнэхэм зэдагьэфедэрэ чыплэ ялэхэм игом гьэцэклэжынышхохэр яшыллэгьэнхэмклэ loфыгьо зауламэ яхыллагь», «Адыгэ Республикэм и Общественнэ палатэ ехыллагь» зыфилохэрэм зэхьоклынгьэхэр афэшылгьэнхэм афэгьэхьыгьэхэм» ятлонэрэу ахэлпэгьэныр; законопроектхэу «Унэе псэолэшлыным е үнэе лэпылэгьу хьызмэтым апае кьэралыгьо, муниципальнэ мылкьом хэ-

хүэрэ чыгу лахьхэр ыклэ хэмыльэу агьэфедэнэу ятыгъэным фэш! муниципальнэ образованиехэмрэ сэнэхьатхэмрэ гъэнэфэгъэнхэм ехыллагъ» зыфилорэм, «Адыгэ Республикэм изаконхэу «2015-рэ ильэсымклэ ыкли 2016-рэ, 2017-рэ ильэсхэм ячэзыу плагъэклэ Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет ехыллагъ», «Къэлэгъэпсын лошлэным ехыллагъ», «Адыгэ Республикэм ипроизводствэ ипыдзафэхэм яхыллагъ» зыфилохэрэм зэхьоклыныгъэхэр афэшлыгъэнхэм афэгъэхьыгъэхэм» апэрэу ахэплэгъэныр ыкли нэмыкл лофыгохэр.

Жуковскэм иурам тет
унэу N 22-м хэт Залышхоу
зэхэсыгьохэр зыщызэхашэ-
рэм сыхьатыр 11.00-м ащ
иофшлэн шыригъэжъэшт.

**Адыгэ Республикэм
и Къэралыгъо Совет —
Хасэм и Тхьаматэу
Владимир НАРОЖНЫЙ**

**Адыгеим и Лышъхъэ
шэныгъэлэжъэу
МыкытIэе Абдулахь республикэм
икъэралыгъо наградэ ритыжъыгъ**

Адыгеим и Лпышхъэ химие шлэныгъэхэмклэ докторэу, Къэбэртэе-Бэлыкъар къэралыгъо университетэу Хь. М. Бэрбэчым ыцлэ зыхьырэм ипрофессорэу, икафедрэ ипашэу Мыкытлэе Абдулахь Москва шыу-кларь.

Мыкытһе Абдулахь Мос-

ковскэ химикэ-технологиче
скэ институтыр кыуухыг, шэ-
ныгъэлэжьэу, клэлэегъаджэу лф
ышлэзэ ищылэныгъэ изыпычы-
гъошхо химием фигъэоры-
шлагъ.

Тхьаклушынэ Аслъан шлэныгъэлэжым наукэм ихэхьоныгъэрэ лэпэлэсэнэгъэшхо зыхэль специалистхэм якъэгъэ-

хазырынрэ илахышхо зра-
хишыхыагээр хигъэунэфы
кыгы, шытхууцэу «Адыгэ
Республикэм наукэмкIэ иза-
служеннэ IофышIэшху» зы-
филорэр кыызэрэфагъэшъо-
шагээр къэзыушыхыатырэ
тхылъымрэ бгъэхэлъ тамы-
гэмрэ МыкылтIэе Абдулахъ
ритыжьыгъэх.

Адыгеим и Премьер-министрэ цыфхэр ригъэблэгъагъэх

Адыгеим и Премьер-министрэу КъумпIыл Мурат Мыекъуап, Адыгэкъалэ, Красногвардейскэ, Кошхэблэ, Мыекъопэ, Тэхьутэмыкьое районхэм ащыпсэухэрэм ащыщхэу зыкыфэзыгъэзагъэхэр тыгъэгъазэм и 3-м ригъэблэгъагъэх.

Цыфхэр анахьэу зыгъэгу-мэкыштыгъэхэр яунэ игъэцэ-кэжьиныкэ, зэлэзэжьиныхэмкэ, шыэкэ амалэу ялэхэр нахьы-

шлү шыгыэнхэмклэ, ятворческэ
амалхэм зягыэушьомбгугъэ-
нымклэ, loфшlапlэм икьэгы-
тынклэ lэпыlэгъу кьафэхъун-

хэм, унэе унэхэр зытыра-
шыхьашт, мэкьулэклэ, лэжэ-
кьулэклэ агъэфедэшт чыгу
лахьхэм якъыхэгэклын япхы-
гэ юфыгьохэм язэшлөхын
ары.

Сатыушхэмрэ хабзэм ичы-
плэ кьулыкьухэмрэ азыфагу
кьитэджджгъэ зэнэкьокьухэм,
Адыгкьалэ екурэ трассэм лут
сатыушыплэхэм язегъэушом-
бгун япхыгъэ зэнэкьокьухэм
ахплъагъэх.

Юфыгъоу къэтэджыгъэхэр
зэшлохыгъэнхэм тегъэпсыхъа-
гъэу Адыгеим и Премьер-ми-
нистрэ муниципальнэ образо-
ваниехэм япашэхэмрэ минис-
трэхэмрэ пшъэрхылъ гъэнфа-
гъэхэр афишылгъэх.

МЭКЪЭГЪЭІҮ

**«Адыгэ макъэм»
иныбджэгъу
лъапIэхэр!**

2016-рэ ильэсым иапэрэ ильэсныкьо кlэтхэгьу
уахьтэр макlo!

Тыгъэгъазэм и 3-м къыщегъэжьагъэу и 13-м нэс фэгъэкӀотэнэгъэ зилэ кӀэтхэгъу уахътэу «Урысыем и Почтэ» зехищагъэр кӀощт. Мы уахътэм къыкӀоцӀ гъэзет кӀэтхакӀлэр къелыхышт:

тхыамафэм 5 кыдэкырэ гъэзетэу **B2161-рэ** индекс зилэм **сомэ 776-рэ** чапыч **87-кIэ**;

заом ыкйи лофшлэнэм яветеранхэм апае **B2162-рэ индекс зилэм сомэ 759-рэ чапыч 75-кйэ** шъуаклэтхэн шъульэкышт.

**Ныбджэгъу лъаплэхэр,
мы мæфи 10-р
къызфэжъугъэфед,**

ШЪУКИАТХ ЛЪЭПКЪ ГЪЭЗЕТЫМ!

Агъэшлуагъэх, ялофыгъохэм атегушылагъэх

Сэкъатныгъэ зилэхэм ялофхэм афэгъэзэгъэ Совету АР-м и Лышхъэ дэжъ шызэхашагъэм тыгъэгъазэм и 3-м зэхэсыгъо илагъ. Ащ тхьамэтагъор шызэрхыагъ АР-м и Премьер-министрэ игуадзэу Наталья Широкова.

Зэхэсыгъом хэлэжъагъэх АР-м лoфшлэнымкIэ ыкIи социальнэ хэхъоныгъэмкIэ иминистрэу Осман Альберт, АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм социальнэ политикэмкIэ ыкIи псауныгъэм икъэушхумэнкIэ икомитет ипашэу Ирина Ширинар, бюджет, финанс ыкIи хэбзэлэхэ политикэмкIэ икомитет ипашэу Мырзэ Джанбэч, общественнэ организации зэфэшхьафхэм япашэхэр, нэмыкIхэр.

Хабзэ зэрэхуыгъэу, сэкъатныгъэ зилэу культурэм, спортым, творчествэм, нэмыкI лъэныкъохэм гъэхъагъэхэр ащызышлыгъэхэр, зэнэкьокъу зэфэшхьафхэм ахэлэжъагъэхэр агъэшлуагъэх. Зэхэсыгъом иповесткэ щагъэнэфагъэхэм атегушылэнхэр рамыгъажъзэ, Наталья Широкова АР-м и Лышхъэ ыцэкIэ ахэм къафэгушылауагъ ыкIи ар

зыкIэтхэжыгъэ тхылхэмрэ ахъщэ шлухъафтынхэмрэ къызыфагъэшъошагъэхэм аритыжыгъэх. Ащ фэдэу кыяхагъэ шыгъэхэм ашыщых Александр Решетниковыр, Роман Рудневыр, Ереджыбэкъо Розэ, нэмыкIхэр.

АР-м лoфшлэнымкIэ ыкIи социальнэ хэхъоныгъэмкIэ и Министрствы зэнэкьокъу зэфэшхьафхэм, сэкъатныгъэ зилэхэм ялофыгъохэм анахъ чанэу ахэлажъэхэрэр къыхигъэщыгъэх. Шытху тхылхэмрэ ахъщэ шлухъафтынхэмрэ къызыфагъэшъошагъэу министрэм зэритыжыгъэхэм ашыщых Хэкужъ Саидэ, Ольга Карапетян, Евгений Чуриковыр, нэмыкIхэри. Обществэннэ организациехэм ашыщхэми лoф шыцашлэрэ унэхэм апае оборудование къащэфынэу сертификатхэр аратыгъэх.

Нэужым Советым хэтхэр лoфыгъо зэфэшхьафхэм атегушылагъэх. Осман Альберт программэу «Доступная среда» зыфилорэм къыдилытэхэрэр мы илъэсым гъэцкIагъэ зэрэхуыгъэхэм фэгъэхыгъэу доклад кIэкI къышыгъ. Ащ къызыриуагъэмкIэ, 2015-рэ илъэсым а программэм игъэцкIэн пэлухъанэу сомэ миллион 54-м еху агъэнэфагъагъ. Ащ шыцэу миллион 42-р федеральнэ, сомэ миллион 12-м еху республикэ бюджетхэм къахэхыгъэх. Медицинэм, культурэм, гъэсэнныгъэм япхыгъэ учреждениехэр, социальнэхэм ахалытэхэрэр, нэмыкI объектхэр, транспортыр сэкъатныгъэ зилэхэмкIэ нахъ лэрыфэгъу шыгъэнхэр ары нахыбэу ар зыпэлугъэхьагъэр. ПстэумкIи объект 33-мэ программэм къыдилытэхэрэр ащагъэпсыгъэх, зеклоныр къызфэкъынхэм атегъэлпсыкIыгъэу троллейбус ащэфы, Мыекъуапэ датлупшыхьагъ, нэмыкI лoф-тхьэбзэ зэфэшхьафхэр зэшлуахыгъэх.

Докладым ыуж сэкъатныгъэ зилэхэм яобщественнэ организациехэм япашэхэм гумэкIыгъоу шылэхэм пащэхэр щагъэгъозагъэх, ахэр дэгъэзыжыгъэ зэрэхуытхэм зэдытегушылагъэх, къыхъащт илъэсым анахъэу аналэ зытырагъэтыщтхэр агъэнэфагъэх.

ХЪУТ Нэфсэт.

Нэбгырэ мин 1,5-мэ сочинение атхыгъ

Гурыт еджапIэр къэзыухырэ кIэлэеджакIохэм зэтыгъо къэралыгъо ушэтыныр атынымкIэ фитыныгъэ къязытырэ сочинениер тыгъэгъазэм и 2-м атхыгъ. ГъэрэкIо къыщегъэжъагъэу мы шыкIэр къыхагъэхьагъ. Сэкъатныгъэ зилэ ныбжыкIэхэм изложение атхы.

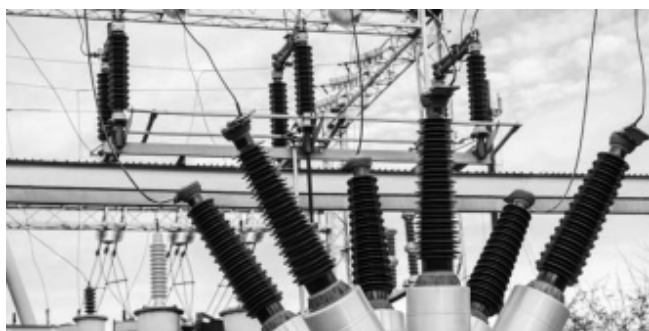
Я 11-рэ классыр къэзыухырэ ныбжыкIэ мин 1,5-мэ мы мафэм сочинение атхыгъ. Сыхьати 3-рэ такык 55-м къыклоцI ныбжыкIэхэм ежъ зыщеджэхэрэ еджапIэхэм зашаушэтыгъ. Сочинением итемэхэр Рособназдорым ыгъэунэфыгъэу шыт. лoфшлэным фехъэнхэкIэ такык 15 илэжъэу темэр кIэлэеджакIохэм къаралауагъ. Зэрэкъэралыгъоу зэфэдэу «Уахътэм», «Унэм», «Шулъэгъум», «Гъогум», «Литературэм и Илъэс» афэгъэхыгъэ лъэныкъохэр ары ныбжыкIэмэ зызэраушэтыгъэр.

Шапхъэу агъэуцугъэхэм къызэрэдальтэрэмкIэ, гуцылэ 350-рэ сочинением хэтын фае. Шыпкыагъэ хэлэу ныбжыкIэхэм яшлэныгъэхэр къагъэлъэгонхэм фэшI агъэфедэнэу зыфитыгъэхэр орфографическэ гуцылалэхэу къаратыгъэ закьохэр ары. Сочинением зэфэхьысыжъэу фэхуыгъэр «зачет» е «мызачет» зэрагъэунэфыщтыр.

«Зачет» къэзыхыгъэ ныбжыкIэхэр ары нылэп зэтыгъо къэралыгъо ушэтыныр зытын зылэкIыщтхэр. ЛъэныкъуитфыкIэ сочинением уасэ фашыщт. Темэу кIэлэеджакIом къытефагъэр икыу фэдизэу къызэлуиыхыгъэмэ, литературэ материал ыгъэфедагъэмэ, игушысэхэр тэрэзэу къырилотыкIыгъэхэмэ, дахэу, тэрэзэу ытхыгъэмэ епллыгъэх. Сочинениер зэрифэшлуашэу ытхыгъэу алытэным пае ар изакьоу, зи къыдемылэу, шапхъэхэм къызэрадальтэрэм фэдизэу ыкIи лъэныкъуищым адиштэу тхыгъэн фае.

Зэфэхьысыжъэу фэхуытхэр тхьамафэм къыклоцI къэнэфэщт. Апшъэрэ еджапIэм чIэхъанхэу тхылхэр зырахыплэхэкIэ, сочинениер дэгъоу зытхыгъэхэм балл тедзэхэр къафашынкэ альэкIыщт. Зэрифэшлуашэу зыфэмьтхыгъэхэм икIэрыкIэу атхыкын амал ялэщт.

ПИАТЫКЪО Анет.

Электростанциехэр агъэуцух

Мы илъэсым шэкIогъум и 22-м къыщегъэжъагъэу Украинэм электрoэнергиер зэрэпиупкIыгъэм къыхэкIэу, Къырым шыпсэхэрэр чIыплэ зэжъу ифагъэх. Мы уахътэм шылэныгъэмкIэ анахъ лъэныкъо шхьэлэхэр — фабэр, светыр — социальнэ объектхэм ыкIи цыфхэм ямылэху къэнагъэх.

Кубаньэнергом ибригадэ ишыкIэгъэ Iэмэ-псымэхэмкIи, материалхэмкIи зетегъэлпсыхьагъэу Къырым иэнергетик-тилофшлэгъухэм Iэпылэгъу афэхъунэу кIуагъэ. Электричествэр къэзытырэ пкъыгъохэр (РИСО) ахэм агъэуцух.

Апэу хыгъэхъунэныкъом кIуагъэхэм ашыщых Адыгъ электрическэ сетхэм якъутамэу Мыекъуапэ ыкIи Джэджэ районхэм ащылэхэм ябригадиту. Мыхэр мастерхэу Олег Джиеовыр, Алексей Валуевыр, электромонтерхэу Андрей Петровыр ыкIи Алексей Отставновыр, водителхэу Сергей Демченкэр, Iэшхьэмэфэ Юр, Виктор Безнебеевыр, Сергей Кувшиновыр, Александр Романенкэр.

Тиэнергетикхэр Симферополь районым зэрэнэхэу лoфшлэныр рагъэжъагъ.

— Чэщи мафи зэпымоу лoф тэшлэ плoми хъушт, — къелуатэ Джэджэ район электрическэ сетхэм ямастерэу Алексей Валуевым. — НэмыкI шьолпырхэми къарыкIыгъэ тилофшлэгъухэр тигъусэхэу РИСОхэр тэгъэуцух.

Мыекъопэ район электросетхэм ямастерэу Олег Джиеовым къызыриуагъэмкIэ, анахъэу Симферополь дэт еджапIэхэм станцие цыкIлхэр афагъэуцунхэу пшъэрыл къафашыгъ. ПсынкIэ лoфэу ахэм ялофшлэн рагъэжъэжыным дэгүлэх. Мы уахътэм РИСО 15 агъэуцугъах.

ШЭУДЖЭН Нэфсэт.

Фэлo-фашлэу агъэцакIэрэм хагъахъо

Зэлухыгъэ Iахъзэхэлъ обществэу «Ростелеком» зыфилорэм икъутамэу Мыекъуапэ дэтым мы мафэхэм пресс-конференцие зэхышагъ. Ащ хэлэжъагъ ыпэкIэ зигугъу къэтшIыгъэ обществэм икъутамэу Краснодар крайм шылэ ипашэ игуадзэу Александр Черкашиныр, ащ илoфшлэгъоу Сергей Миросердиныр, нэмыкIхэри.

Тыгъэгъазэм и 1-м «Интерактивное ТВ 2.0» зыфилорэр къызэрэдагъэкIыгъэм ыкIи ащ ишлуагъэкIэ цыфхэм фэлo-фашлэхэу агъотынхэ альэкIыщтхэм зэхэсыгъом щатегушылагъэх.

— Сыд фэдэ Интернет епхыгъэми, зигугъу къэтшIыгъэм цыфхэр епллынхэ альэкIыщт, — къелуатэ Александр Черкашиным. — «Ростелекомыр» къыхэзыхырэ пстэуми анахъ дэгъоу шылэр апэдгъохыныр тигъэрыл. ЯщылэкIэ-псэу кIэ нахышлу шыгъэным

пае кIэу, ыпэкIэ амышлэщтыгъэхэр къэтэугупшысых, ахэр агъэфедэнхэм тетэгъэлпсыхьэх.

ОТТ-приставкам ишлуагъэкIэ, «Интерактивное ТВ-м» зэкIэ экранхэмкIэ епллынхэ альэкIыщт. Ар Wi-Fi-кли пыбгъэнэшъушт. ТВ-приставкау къыдагъэкIыгъэм ишлуагъэкIэ, Интернет зыдэщылэ чIыплэ пстэуми ащ лoф ащишлэщт. Къыхэгъэщыгъэн фае приставкар къепхъакIын зэрэплэкIыщтыр. Урысынем ичIыплэ зэфэшхьафхэм ащ лoф ащишлэщт.

Къалэу уздэщылэм псын-кIэу щыбгъэфедэни плъэкIыщт. Сыхьатыр ежъежырэу теуцо. Ащ ишлуагъэкIэ, чIыплэ чыжъэ укIуагъэми, уахътэу щылэм еллытыгъэу лoф ышлэщт.

Мы уахътэм «Интерактивное ТВ 2.0» зыфилорэм идэгъугъэ цыфхэм ауллэкIун альэкIыщт. 2015-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 31-м нэс приставкар хэушхьафкIыгъэ уасэкIэ, сомэ 1990-кIэ ащэщт.

Компанием исайтэу www.rt.ru зыфилорэм фаехэм приставкар къафырагъэхьын альэкIыщт. Джащ фэдэу, «Ростелекомыи», нэмыкI щэплэ чIыплэхэми къащэфын амал ял.

«Интерактивное ТВ 2.0»-р зыгъэфедэхэрэм «Твой стартовый 2.0» зыфилорэ пакетыр афызэлухыгъ. Канали 122-рэ хэхъэ, ахэм ашыцэу шлэ-

ныгъэ зыхахырэ 29-рэ, фильмэ нэмыкI къэзымыгъэлэгъорэ 13, музыкэм епхыгъэ 15, спортыр къэзыгъэлэгъорэ 13. Джащ фэдэу канал тедзэхэу «HD 2.0» ыкIи «Взрослый 2.0» зыфилорэм акIэтхэнхэ альэкIыщт.

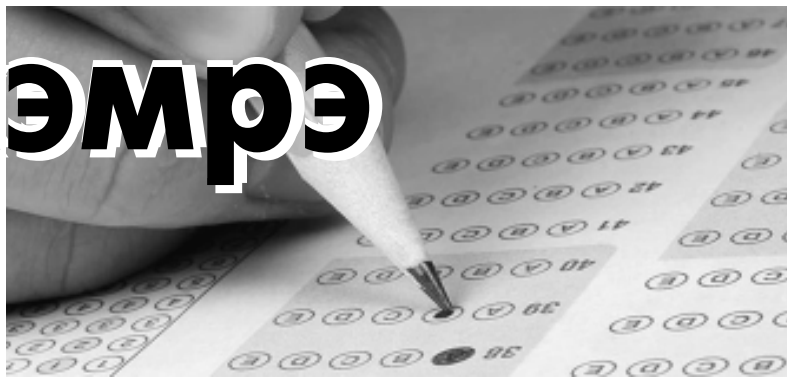
«Видеопрокат» зыфилорэ сервисым жанрэ зэфэшхьафхэмкIэ техыгъэ фильмэ мини 2,5-м ехъу ит. Джащ фэдэу HD-форматым илъэу 300, 3D шыкIэмкIэ техыгъэу 60, 150-м фэдиз сериалэу мы сервисыр зыгъэфедэнэу фаехэм афызэлухыгъ.

Тыди шыцэлъашлэ хъугъэ сервис тедзэхэр приставка зилэ цыфхэм агъэфедэнхэ зэралэкIыщтыр. «Интерактивное ТВ» зилэхэм «Управление просмотром» зыфилорэр афызэлухыгъ. Ащ хэхъэ узэпллырэ къэтыныр къэбгъэуцуныр, къызэкIэпщэжыныр, узэкIэкложынышъ, къызщыригъэжъагъэм уепллыжыныр. «Караоке» сервисым ордэ мини 2 фэдиз хэхъэ. «Родительский контроль» зыфилорэм кIэлэцIыклум ыныбжъ еллытыгъэу зэпллы мыхъушт къэтынхэр ны-тыхэм агъэнафэ. Телевизорыр, компьютерыр, ноутбукыр, планшетыр ыкIи Smart TV-р «Мультискрин» зыфилорэ сервисым зэрелхых. «Мультискрин» ыкIи «Родительский контроль» сервисхэр ыпкIэ хэмылэу приставкам къыдэкIох.

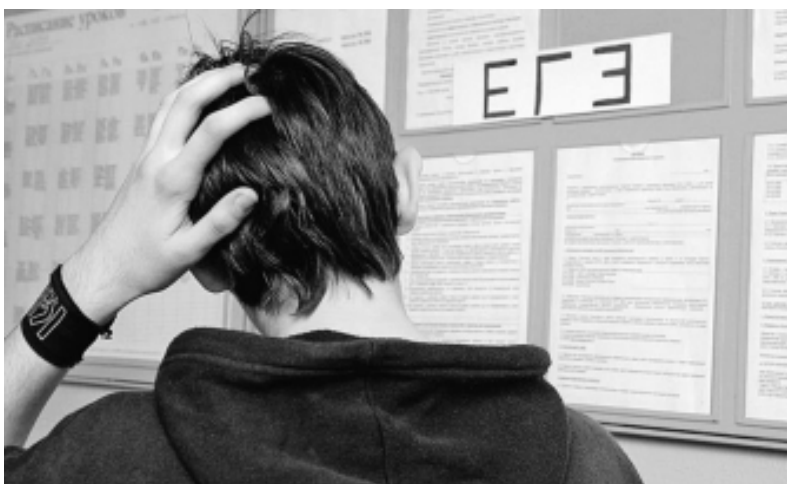
ГЪОНЭЖЫКЪО Сэтэнай.

Къэралыгъо ушэтыным епхыгъэ упчлэхэмрэ джэуапхэмрэ

АР-м гэсэныгъэмрэ шлэныгъэмрэкIэ иминистрэу Хъуажэ Аминэт видеозепхыныгъэ шыкIэм тетэу мы мафэхэм ны-тыхэм апае республикэ зIукиIэ зэ-хищагъ. Я 9-рэ ыкли я 11-рэ классхэр къэзыуххэрэ кIэлэеджакIохэм атышт къэралыгъо ушэтыным ыкли гэсэныгъэм идэгъугъэ ар афэгъэхьыгъагъ.

Мыщ фэдэ Iофтхьабзэ ятIонэрэу республикэм щызэхашэ, ащ шуагъэ зэрэпылпыр агъэунафыгъэу щыт.

— Зэтыгъо къэралыгъо ушэтыныр республикэм зэрифэшъуашэу, шыпкъагъэ хэлъэу зэрэщыкIоштым республикэм мэхъаншхо щыраты, — кыIуагъ Хъуажэ Аминэт. — Шлэныгъэу ялэм елытыгъэу, еджапIэр къэзыуххэрэ ныбжьыкIэхэм баллхэр къахьынхэ фае. Хъоршэрыгъэ хэмылэу ушэтынхэр зэхэцэгъэхэм пачае ищыкIагъэр зэкIэ тэшIэ. Ушэтынхэр зыщыкIоштхэ еджапIэхэр онлайн шыкIэм техьанхэм пачае ищыкIагъэ Iэмэ-псымэхэр зэкIэ зэдгъэгъотыгъэх, гъэрэкIо кыщегъэжъагъэу мы шыкIэм тытехьагъ. Джащ фэдэу IофшIэнхэр зыщуплэахэр, ахэр зычIэлэхэ пунктхэм гъэлъэшыгъэ шыкIэм тетэу альэплъэх. БлэкIыгъэ илъэсхэм афэдэу федеральнэ инспекторхэр республикэм къэ-кIоштых. Джащ фэдэу общественнэ лыплъахэр ахэты-щых.

Зэтыгъо къэралыгъо ушэтыным изэхэцэн 2016-рэ илъэсым зэхьокIыныгъэшхэр фэхуэцхэп. ШIокI имылэу атын фаер урысыбзэмрэ хысапымрэ. ГъэрэкIо фэдэу еджапIэр къэзыуххэрэ зычIэлэхэщым елытыгъэу хысапыр е профильнэу, е базовэу ытын фае, тIури кыыхыныуи фит. Ау зы лъэныкъомкIэ ищыкIагъэ баллыр римыгъэкъугъэмэ, ар рагъэтыжыщтэп, ятIонэрэ лъэныкъоу ытышъугъэр ары халытэщтыр. Географием, тарихьым, обществознанием, информатикэм тестовэ Iахьхэр джы ахэтыжыщтхэп. КъэкIошт илъэсхэм нэмыкI предметхэми, я 9-рэ классхэм ялофшIэнхэми ар ахахыжыныу агъэнафэ.

ГъэрэкIо кыщегъэжъагъэу я 11-рэ классыр къэзыуххэрэ кIэлэеджакIохэм ушэтынхэр арагъэтынхэм пачае сочинение ахынэу кыыхагъэхьагъ. Мыгъи ар тыгъэгъазэм и 2-м атыщт. «Зачет» е «мызачет» афагъэуцущтыр. Апшъэрэ еджапIэм чIэхьанхэу тхылхэр зырахьылэхэклэ, сочинение дэгъоу зы-тхыгъэхэм балл тедзэхэр къафашIынхэ альэкIыщт. Портфолиоу ялэхэри къыдэлъытагъэмэ, зэкIэмкIи балли 10 фэдиз кыыхагъэхьагъэу альэ-кIыщт.

ЗэхьокIыныгъэхэр анахъэу кыизхьагъэхэр я 9-рэ классхэм атышт ушэтынхэр арых. БлэкIыгъэ илъэсхэм афэдэу урысыбзэмрэ хысапымрэ шIокI имылэу кIэлэеджакIохэм атынхэ фае, ау ащ нэмыкIэу ежъ-ежырэу кыыхахыгъэ предметитIумкIи заушэтыщт. Къэлогъэн фае, ежъ кыыхахыгъэ предметхэмкIэ тIу кыыхыгъэмэ ар атыжышъу-щтэп. Я 9-рэ классыр кыизэ-раухыгъэр къэзыушыхьатырэ тхылпыр къаратыжынымкIэ ащ изэрар къэкIоштэп. Предметэу зызыраушэтыщтхэр гъэтхэпэм

и 1-м нэс кыыхахынхэ фае. Джащ фэдэу блэкIыгъэ илъэсхэм я 9-рэ классыр къэзыуххэрэ ежъ зыщеджэхэрэ еджапIэм ушэтынхэр щатыщтыгъэхэмэ, джы еджапIэр къэзыуххэрэ афэдэу афызэхашэщт. Зэтыгъо къэралыгъо ушэтыным епхыгъэ упчIэу ны-тыхэм, кIэлэегъаджэхэм, гэсэныгъэм игъэлорышIапIэу районхэм ыкли къалэхэм ащылэхэм ялэхэр нэужым министрэм ратыгъэх ыкли игъэкIотыгъэ джэуапхэр агъотыжыгъэх. Ахэм ащыщхэр тигъэзет кыыхуэтых:

ЕджапIэр къэзыуххэрэ кIэлэеджакIохэм атхырэ сочинением кIуачIэ зэриIэщт уах-тэм, апшъэрэ еджапIэ пстэуми ащ изэфэхьысыжхэр халытэщтмэ, блэкIыгъэ илъэсым еджапIэр къэзыуххыгъэхэу зэтыгъо къэралыгъо ушэтыныр зыты зышIоигъохэм сочинение ахынэу ШыринэкIо Ларисэ кы-кIэлупчIагъ (Шэуджэн район).

— ЕджапIэр къэзыуххэрэ атхырэ сочинением илъэсиплэ кIуачIэ илэщт. Сочинением икIэ-уххэмкIэ ежъ апшъэрэ еджапIэм балл тедзэхэр пфишIынхэ ыпIэкIыщт, изложение хагъахьэрэп. БлэкIыгъэ илъэсхэм еджапIэр къэзыуххыгъэхэу ушэ-тыныр зытыщтхэм сочинение ахын ищыкIагъэп. Гурыт еджапIэр къэзыуххэрэ закъохэр ары ар зытхырэр.

IэкIыб къэралыгъуа-бзэр я 9-рэ, я 11-рэ классхэр къэзыуххэрэ шIокI имылэу атынэу къэбарлыгъэгъэс амалхэм къаIо. Ащ епхыгъэ унашъор кызы-дэкIыщтым Ирина Бо-

гатыревар (Джэджэ район) кыкIэлупчIагъ.

— Экспертнэ-профессионалнэ сообществэм зызэхифыкIэ ары шIокI зымылэ предметхэр зэтыгъо къэралыгъо ушэтыным кыыхьанхэу зыщытыр. Я 9-рэ классыр къэзыуххэрэ кIэлэеджакIохэм шIокI имылэу IэкIыб къэралыгъуабзэхэр 2020-рэ илъэсым кыщегъэжъагъэу 2022-рэ илъэсым я 11-рэ классхэм атынхэу кыыхагъэхьащт.

ЗипсауныгъэкIэ илэгъу-хэм акIэмыхьэрэ кIэлэеджакIом изложением ычIыпIэ сочинение ытхын фитымэ зэригъэшIагъ Юсуп Эммэ (Шэуджэн район).

— Къэралыгъо ушэтыныр атыным пачае сэкъатныгъэ зилэ ныбжьыкIэхэм изложением фэдэу сочинение атхын фит. Сочинение атхын зыхьукIэ, уах-тэу къаратырэм сыхьатрэ ныкьорэ афыхагъахьо.

ЕджапIэр къэзыуххэрэ ныбжьыкIэм ипсауныгъэ изытеткIэ ушэтыныр зыщатырэ мафэри, резервнэ мафэри блигъэкIыгъэмэ, ышIэн фаем егъэгумэкIы Ольга Фахрутдиновар.

— Урысыем ыкли нэмыкI къэралыгъохэм ушэтынхэр зы-тхыхэрэ апае расписание зэхэ-хагъэуцо. ЯтIонэрэу атыжынымкIэ хэушъхьафыкIыгъэ мафэхэр афагъэнафэх. Ау ари зыблагъэкIыкIэ, къэкIорэ илъэ-сыр ары затыжыны альэкIы-щтыр.

2013-рэ илъэсым зэтыгъо къэралыгъо ушэтыныр ытыгъэу, 2016-рэ илъэсым техникэсэ апшъэрэ еджапIэм чIахьэ шIоигъомэ, профильнэу хысапыр ытыжыныу щытмэ кыкIэлупчIагъ Ауль Сафият (Шэуджэн район).

— Зэтыгъо ушэтыным баллэу кыыхахыгъэхэм илъэсиплэ кыкIоцI кIуачIэ яI, арышъ, хысапыр ытыжыныу ищыкIагъэп. Ау 2013-рэ илъэ-сым кыыхыгъэгъэ баллым ымыгъэразэу, нахьыбэ фаемэ, джыри зэ зиушэтыжыны ыпIэ-кIыщт. Ащ пачае мээам и 1-м нэс заригъэтхын фае.

Зэтыгъо къэралыгъо ушэтыным общественнэ лыплъахэр уахэ-тыным пачае пшIэн фае-

хэм кыкIэлупчIагъ Наталья Леценкэр.

— Адыгеим щызэхашэрэ зэ-тыгъо къэралыгъо ушэтыным общественнэ лыплъахэр учIэ-хьаным пачае ушэтыныр рагъэ-жэнкIэ мэфищ нахь мымакIэу илэжъэу АР-м гэсэныгъэмрэ шлэныгъэмрэкIэ и Министерст-вэ е муниципальнэ образова-ниехэм ячIыпIэ зыгъэлоры-шIэжыпIэ кыулыкухэм лъэу-тхылъ ачIэплъхьан, ахэм къа-кIэтхэжыны фае.

Я 9-рэ классхэм ежъ-ежырэу кыыхахырэ предметхэр къэкIорэ илъэсым кыщегъэжъагъэу шIокI зымылэ хьуэцхэмэ зэригъа-шIэ шIоигъуагъ ПчыхьалыкIо Мирэ (Адыгэкъал).

2016-рэ илъэсым кыщегъэжъагъэу я 9-рэ классыр къэ-зыуххэрэ предметитIумкIэ заушэтын фае. Урысыбзэм-рэ хысапымрэ шIокI имылэу атышт ыкли ежъ-ежырэу тIу кыыхахыщт. НэмыкI предметхэм афэдэу адыгабзэри, адыгэ литературэри кыыхахынхэ альэ-кIыщт.

2016-рэ илъэсым шIокI зымылэ ушэтынхэр зэрифэшъуа-шэу ытыгъэхэу ежъ-ежырэу кыыхыгъэр фэмытыгъэми, я 9-рэ классыр кыизэриухыгъэр къэзыушыхьатырэ тхылпыр кы-ратыжыщт, ау 2017-рэ илъэ-сым кыщегъэжъагъэу ушэ-тыниплIури зэрифэшъуашэу ытын фае тхылпыр кыраты-жыным пачае.

Я 9-рэ классыр къэзыу-хырэ кIэлэеджакIохэм ушэтыным кыыхахы-гъэхэр мы илъэсым зэрагъэшIэнхэ альэкIы-щтмэ кыкIэлупчIагъ Андрей Пузинскэр.

Ушэтыным изэфэхьысыж-хэр еджапIэу зыщеджэгъэхэм ащызэрагъэшIэнхэ альэкIыщт. Джащ фэдэу «ГэсэныгъэмкIэ къэралыгъо кыулыкIум» исайтэу <http://www.qas01.minobr.ru> ыкли «къэралыгъо фэлэ-фашIэхэм «я Портал» зыфилорэм исайтэу <http://www.qosusluqi.ru> кIэухэу афэхуэгъэхэр итыщтых.

Сыхьатым ехьурэ АР-м гэ-сэныгъэмрэ шлэныгъэмрэкIэ иминистрэу Хъуажэ Аминэт уп-чIэхэм яджэуап къаритыжыгъ. Зэфэхьысыжхэр кышыхьэзэ, зэтыгъо къэралыгъо ушэты-ным епхыгъэ упчIэ зилэхэм илъэсым кыкIоцI къатын амал зэралэр къарилуагъ. Ны-тыхэм язэукиIэ джы гъатхэм зэхэ-щэнэу агъэнафагъ.

ПИАТIЫКIО Анет.

Нэбгыри 100-м ехъу къеклолэгъагъ

Хабзэ зэрэхъугъэу, партией «Единэ Россием» цыфхэр ригъэблэгъагъэх. Мы илъэсым партиер зызыхащэгъэр илъэс 14 зэрэхъугъэм ар епхыгъэу щытыгъ.

Республикэм шьолъыр ыкӀи чыплӀэ общественнӀэ приемнӀэхэм лӀф шашагъ. Ащ нӀмыкӀлӀу псӀэупӀэ пӀпчӀ джащ фӀдӀэ чыплӀэхэр ащызӀхашагъэх, цыфхэр зыгъэгумӀкӀыр упчӀэхэм джӀеуапхэр къаратыжыгъэх. Партией «Единэ Россием» и Шьолъыр къутамӀ исекретарӀу, Къэралыгъо Советым — ХасӀэм и ТхьаматӀ игуадзӀу лӀсӀэ МухьамӀд, ФедерациемкӀӀэ Советым илӀыкӀлохӀэм, чыплӀэ къутамӀхӀэм ясекретарӀхӀэм, фракцией «Единэ Россием» хӀахьхӀэрӀэм хӀтхӀэм цыфхэр рагъэблӀэгъагъэх.

Партием и ТхьаматӀу Д. А. Медведевым ишӀолъыр общественнӀэ приемнӀэ ипашӀу Галина Петровам къызӀериуагъӀэмкӀӀэ, лӀфыгъуабӀэ чыплӀэхӀэм ащ лӀыпытӀу ащызӀешуахыгъ. Партием илӀыкӀлохӀэм ыкӀи муниципалитетхӀэм якъулыкӀухӀэм зӀдӀегъӀштӀныгъӀэ азыфагъу илъӀу лӀф зӀрӀзӀдӀашӀэрӀэм ишӀуагъӀкӀӀэ арӀуштӀу хъугъӀэ.

«МылӀку лӀпылӀгъу къаратынӀу, чыгум епхыгъӀэ зӀнӀкӀо-къухӀэм язӀшӀохынкӀӀэ яшӀуагъӀэ къарагъӀкӀынӀу, зыщыпсӀухӀэрӀэ унӀэхӀэмкӀӀэ ялӀфхӀэм язытет нахьышӀу ашӀынӀу цыфхӀэм

закъыфагъӀэзагъ. АнахьӀу зыгъӀегумӀкӀыхӀэрӀэм ащыщых унӀ-коммунальнӀэ хъызмӀэтым ыкӀи фӀтӀэрыбӀу зӀхӀт унӀэхэр игъӀ-кӀотыгъӀу гъӀцӀкӀӀажыгъӀгъӀнхӀэм япхыгъӀэ лӀфыгъӀохӀэр», — къы-хигъӀэщыгъ ащ.

Партием илӀыкӀлохӀэм зӀрӀэхӀагъӀунӀфыкӀыгъӀэмкӀӀэ, анахьӀу мы аужырӀэ лӀэхъаным зыуж итхӀэр социальнӀу мыухъумӀгъӀэ цыф купхӀэм фӀгъӀӀотӀныгъӀэ хӀэр афӀшӀыгъӀнхӀэр ары. ГушылӀэм пае, Дмитрий Медведевым зӀу-кӀӀэгъуо адырилагъӀэхӀэм атегъӀеп-сыхьагъӀу унашӀо ашӀыгъ бӀэ темышӀӀу правительствӀэм шьолъырхӀэм мы къыкӀӀӀыкӀлохӀэрӀэ игъо афилӀгъӀунӀу: зыныбжӀ илъӀс 80 хъугъӀэхӀэм гъӀцӀкӀӀажыным пае зыпари амытынӀу, илъӀс 70-рӀэм шхьадӀкӀыгъӀэхӀэм ыкӀи а 1-рӀэ ыкӀи а 2-рӀэ купхӀэм ахӀхьӀэрӀэ сӀкъатныгъӀэ зилӀэхӀэм атын фае ызыныкӀо афалӀгъӀужынынӀу. ШьолъырхӀэм ябюджетхӀэм а гухӀӀхӀэм апае мылӀку тедзӀэ къалӀкӀӀэхьащт.

ЗӀхъокӀыныгъӀэ фашӀыгъ

Ны-мылӀкум игъӀэфедӀнкӀӀэ щылӀэ хӀӀбзӀгъӀуцугъӀэм зӀхъокӀыныгъӀэу фашӀыгъӀэм 2016-рӀэ илъӀсым щылӀэ мазӀэм и 1-м къыщыублагъӀу кӀуачӀӀэ илӀэ мӀхъу. Ащ фӀгъӀэхыгъӀэ унашӀом УФ-м и ПрезидентӀу Владимир Путиныр джырӀэблагъӀэ кӀӀтхӀажыгъ.

ФедеральнӀэ хӀӀбзӀгъӀуцугъӀэм къызӀеригъӀнафӀэрӀэмкӀӀэ, сӀкъатныгъӀэ зилӀэ кӀӀлӀӀцыкӀлӀухӀэм ясоциальнӀэ фӀло-фашӀӀэхӀэр афагъӀцӀкӀӀӀнхӀэм ыкӀи ящыкӀӀӀгъӀэ пкӀыгъӀохӀэр къафӀащӀфынхӀэм ахьщӀр пӀуагъӀӀхӀан амап ны-тыхӀэм ялӀэ хъугъӀэ.

МедикӀэ-социальнӀэ эксперт къулыкӀум къыгъӀӀнӀфӀрӀэ хӀушхьафыкӀыгъӀэ программӀу реабилитацием епхыгъӀэм диштӀу, сӀкъатныгъӀэ зилӀэ кӀӀлӀӀцыкӀлӀухӀэр обществӀэм хӀгъӀӀгъӀо-зӀгъӀӀнхӀэм, ахӀэм ясоциальнӀэ лӀфыгъӀохӀэр зӀшӀохыгъӀнхӀэм фӀлорышӀӀшт товархӀу ыкӀи фӀло-фашӀӀэхӀу Урысыем щӀагъӀ-федӀхӀэрӀэм апӀуагъӀӀхьӀэр ахьщӀр джы ны-мылӀкум къыхӀӀпхын пӀӀӀкӀышт.

Мыщ дӀажыым къӀӀогъӀн фае федеральнӀэ бюджетым къытӀупхьӀр ахьщӀмкӀӀэ реабилитацием итехническӀэ пкӀыгъӀохӀэр зыфӀащӀфыгъӀэ ыкӀи медицинӀэ фӀло-фашӀӀэхӀэр зыфагъӀцӀкӀӀгъӀэ сӀкъатныгъӀэ зилӀэм ны-мылӀкум исертификат ыгъӀэфедӀн зӀримылӀкӀыщтыр.

СӀкъатныгъӀэ зилӀэм къызӀӀкӀи-

гъӀхьӀгъӀэ товарыр зӀрищӀфыгъӀэр е фӀло-фашӀӀэр зӀрӀфагъӀ-цӀкӀлагъӀэр къззыушыхьатырӀэ товарнӀэ ыкӀи кассовӀэ чекхӀэр е нӀмыкӀ документхӀэр къыгъӀӀӀӀгъӀонхӀэ фае. СӀкъатныгъӀэ зилӀэ сабыым фӀло-фашӀӀэхӀэр зӀрӀфагъӀцӀкӀлагъӀэхӀэр зӀрытхӀгъӀэ зӀзӀгъыныгъӀэр игъӀусӀнӀу щыт. ХӀӀбзӀгъӀуцугъӀэм къызӀеригъӀӀагъорӀэм тетӀу, организацием ыкӀи унӀэ предпринимателым зӀзӀгъыныгъӀэ да-шын фит.

КъалахыгъӀу аплӀрӀэ кӀӀлӀӀцыкӀлӀу сӀкъатхӀэм щылӀэныгъӀэм социальнӀу хӀгъӀӀгъӀозӀгъӀӀнхӀэм ны-мылӀкур пӀуагъӀӀхьӀан алъӀ-кӀышт.

СӀкъатныгъӀэ зилӀэ кӀӀлӀӀцыкӀлӀухӀэр обществӀэм щыщ шӀыгъӀӀнхӀэмкӀӀэ ящыкӀӀӀгъӀшт товархӀэм ыкӀи фӀло-фашӀӀэхӀэм яспискӀэ, ахӀэм япхыгъӀэ шапхьӀхӀэр УФ-м и ПравительствӀэ зигъӀнафӀӀхӀӀӀэ, ны-мылӀкум исертификат зилӀэхӀэм ялӀӀу тхыльхӀэр ПенсиейӀэмкӀӀэ фондым ыштӀӀтхы.

ӀШЬЫНӀ Сусан.

СоциальнӀэ политикӀэм илӀфыгъӀохӀэм атегушӀылагъӀэх

Урысыем и Къэралыгъо ДумӀэ псауныгъӀэм икӀӀӀухъ-мӀнкӀӀэ и Комитет хӀтӀу НатхӀо Разыет парламент лӀфшӀӀным тегъӀепсыхьагъӀу СНГ-м и Парламент ассоциацие икомиссией социальнӀэ политикӀэмрӀэ цыфым ифитыныгъӀэхӀэр афӀгъӀзӀагъӀу щытым изӀэхӀсыгъӀу джырӀэблагъӀэ щылагъӀэм хӀӀӀажыгъ. Ассоциацием иунашӀоу «ДунӀэ кошыныр: лӀфыгъӀохӀэр, зӀдӀӀӀӀжыныгъӀэр ыкӀи хӀхьӀоныгъӀэм игъӀогупӀхӀэр» зыфилорӀэм ипро-ект мыщ шыхӀӀпӀагъӀэх. ЗаконхӀу «Страховой медицинӀэм ехьылӀагъ», «Студент отрядхӀэм ялӀфшӀӀн ехьылӀагъ» зыфилӀохӀэрӀэм япроектхӀэм атегушӀылагъӀэх.

УлӀшыгъӀэ зӀпӀуцужыныгъӀэ-

хӀэм ялӀӀхьӀан медицинӀэм илӀ-фышӀӀэхӀмрӀэ псауныгъӀэм икӀӀӀухъмӀн епхыгъӀэ псӀуальӀэхӀмрӀэ якӀӀӀухъмӀнкӀӀӀэ, джащ фӀдӀу ныбжыкӀӀӀхӀэм социальнӀэ лӀэ-ныкӀомкӀӀэ щынагъӀу щыт мы-хьӀо-мышлагъӀу къахафӀхӀэрӀэр дӀгъӀззыжыгъӀӀнхӀэмкӀӀэ игъӀоу алъӀгъӀухӀэрӀэм япроекти мы комиссием хӀтхӀэр хӀӀпӀагъӀэх.

Къэралыгъо ШхьафитхӀэм я ЗӀдӀӀпсӀуныгъӀэ хӀӀбзӀихъ-хьӀанымкӀӀэ ипланӀу 2011 — 2015-рӀэ илъӀсхӀэм атегъӀепсы-хьагъӀэм зӀхъокӀыныгъӀэхӀэр фашӀыгъӀӀнхӀэм, джащ фӀдӀу 2016 — 2020-рӀэ илъӀсхӀэм лӀф зӀрӀашӀӀштым япхыгъӀэ предло-жениехӀу къахӀалхьагъӀэхӀэм зӀхӀсыгъӀом хӀӀажьӀхӀэрӀэр нӀ-луасӀэ афӀхъугъӀэх.

МузыкӀэм пылӀ кӀӀлӀӀцыкӀлӀу хьафизӀэхӀмрӀэ дӀеу зылӀгъӀу-хӀэрӀмрӀэ яа 1-рӀэ ДунӀэ зӀнӀ-къокъу зӀрӀзӀхӀащӀштым фӀгъӀӀхыгъӀэ къӀбарыри къахӀалхьагъ.

ХӀгъӀӀу ШхьафитхӀэм я ЗӀдӀӀпсӀуныгъӀэ хӀхьӀэрӀэ хӀгъӀӀу-хӀэм яунӀшӀошӀхӀэм янахьыбӀэм игъӀоу зӀрӀалӀгъӀугъӀэм тетӀу НатхӀо Разыет мы комисси-ем итхьаматӀ игуадзӀу хӀа-дзыгъ. Депутатым а парламент структурӀэм шӀуагъӀэ къытӀу лӀф зӀрӀӀишӀӀэрӀэр джыри зӀ ащ нафӀэ къытфилӀыгъ.

КЪАНДОР Анзор.
Урысые Федерацием и Фе-деральнӀэ ЗӀлукӀӀэ и Къэ-ралыгъо ДумӀэ идепутат илӀ-пылӀгъу.

Хьалыгъур къӀӀӀӀӀагъ

ЧъӀпыогъум ыгузӀгъухӀэм адӀжӀэ МыекъуапӀэ щӀщӀрӀэ хьалыгъу лӀӀпкӀэ пстӀэуми ауасӀэ хӀӀпшыкӀӀу къыхӀхъуагъ.

ГушылӀэм пае, шхьӀзӀзӀкӀо предприниматӀу Кинетовым тӀдӀжӀепс зыхӀӀӀ хьалыгъу лӀӀпкӀӀу грамм 600 зион-тӀгъугъӀу къыгъӀажьӀэрӀэр сетевой тучанӀу «Централым» сомӀэ 33-кӀӀэ щӀащӀштыгъӀэм, джы ар сомӀэ 36-м нӀсыгъ. Джащ фӀдӀу шхьӀзӀзӀкӀо предприниматӀу ШыкӀул-тырым ихьалыгъу ыуаси къыхӀхъуагъ. МыекъуапӀэ икӀохьӀӀӀэ лӀӀныкӀо щылӀэ псӀӀупӀэм иурамӀу Чкаловым тет тучанӀу «Океаным» къа-лӀу БелореченскӀэм къыра-щырӀэ хьалыгъу хъураеу щӀа-щӀштыгъӀэм сомӀэ 22-рӀэ ыоса-гъӀэм, ари зы сомӀкӀӀэ на-хьыбӀэ хъугъӀэ. Джащ фӀдӀ адрӀэ хьалыгъу лӀӀпкӀӀхӀэри. Хьалыгъум ыуасӀэ а зы уахь-тӀэм тыдӀкӀи къызӀерӀщӀдӀкӀо-ягъӀэм лӀапсӀэ фӀхъугъӀэр къытӀззылӀон дгъотыгъӀӀ. Ау тӀр-тӀрӀу тшыгъӀэ зӀфӀхьы-сыжхӀэм къызӀерӀтцагъӀхъу-рӀэмкӀӀэ, хьылыгъум ыуасӀэ къызӀерӀдӀкӀолягъӀэм лӀапсӀэ

фӀхъугъӀэр бӀмышӀӀу газым, электричествӀэм, нӀмыкӀ ком-мунальнӀэ фӀло-фашӀӀэхӀэм ауасӀэ-хӀэр къызӀерӀлӀэтыгъагъӀэхӀэр ары. Газыр ыкӀи электричествӀэр умыгъӀэфедӀхӀу хьалыгъу гъӀӀ-жъӀн пӀӀӀкӀыштӀ. АрышӀ, ахӀэм ауасӀэхӀэри хьалыгъум ыуасӀэ хӀгъӀӀхьӀожыгъӀӀнхӀэ фаеу щыт. ТызӀересагъӀмкӀӀэ, сыд фӀ-

дизӀу гъомылӀӀпхьӀэ зӀфӀшъ-хьафхӀэмкӀӀэ лӀнӀр гъӀӀкӀӀӀрӀ-кӀагъӀкӀи, ахӀэм хьалыгъу ямы-гъусӀжӀэ зыхъукӀӀэ цыфыр дӀ-гъоу пхьаӀлагъӀу къызыщыб-гъӀхъун пӀӀӀкӀыштӀтӀ. КъызӀ-рӀтшӀлошӀырӀэмкӀӀэ, ары сыди-гъокӀи хьалыгъур гъомылӀӀпхьӀэ шхьӀалӀу зыкӀалытӀэрӀэр. Къе-лыхыжынын шьӀула пӀӀӀӀэ бла-гъӀэм гъомылӀӀпхьӀэ шхьӀалӀэм ыуасӀэ? ИджӀуап тшӀӀӀрӀнышӀ, а упчӀӀр зӀлухыгъӀу къӀ-дӀгъӀӀнӀн фаеу мӀхъу.

СӀХЪУТӀ Нурбий.

ЗӀзӀгъыныгъӀэм кӀуачӀӀэ илӀӀжышӀтӀт

ИлъӀс заулӀэ хъугъӀу Тыркуем иапшӀӀӀрӀэ еджапӀӀэхӀэм Адыгъ къэралыгъо университетым зӀзӀгъыныгъӀэ адырилӀу мыщ икӀыгъӀэ кӀӀлӀӀгъаджӀэхӀэм лӀф къыщашӀӀ.

Джы мы мафӀхӀэм Тыркуем къыщыхъугъӀэ хъугъӀ-шӀагъӀэхӀэм япхыгъӀу Адыгъ къэралыгъо университетым зӀзӀгъыныгъӀу Тыркуем иеджапӀӀэхӀэм адишӀыгъӀэхӀэм кӀуачӀӀэ ямылӀжъу ылытагъ ыкӀи икӀлӀӀӀгъаджӀэхӀэр къыщӀжынынхӀу рихъухьагъ.

ОфициальнӀэ заявлением къызӀерӀӀорӀӀмкӀӀэ, ащ фӀдӀу зӀзӀгъыныгъӀэ зыдырилагъӀэхӀэм ащыщых къалӀу Анталием дӀт Акдениз университетыр, коммерцием иуниверситетӀу Стамбул дӀтыр, ДюздӀжӀэ ыкӀи къалӀу Афьон-Карахисар адӀт университетхӀэр.

Адыгъ къэралыгъо университетым унашӀо ышӀыгъ Дюз-дӀжӀэ дӀт университетым лӀф щызышӀӀштыгъӀэхӀэ профессо-рӀу ХьакӀӀмыз МирӀэ, доцентхӀу ДолӀэ РузанӀэ ыкӀи ШхьӀӀ-лӀхьӀо СусанӀэ къызӀӀкищӀжынынхӀу.

(Тикорр.).

УНЭХЭМ ЯГЪЭКІЭЖЬЫН

Ахъщэр щылынэу аугъоирэп

ИлъэситӀу хъугъэу унэ зэтетхэр зэрагъэцэкӀэжы-щтыгъэ мылъкур хабзэм кытӀупщыжырэп. Ар джы унэхэм ащыпсэурэ цыфхэм къаугъоинэу ашыгъ. Ахъщэр зезыгъэкӀошт системэри шӀэхэу зэхащэгъ, ащ «шӀольыр операторкӀэ» еджэх. Ащ фэдэхэр Урысыем ишӀольырхэм зэкӀэми къащызэуахыгъэх. Адыгеим щылэм «Унэ зэтетхэр дэгъоу зэтэгъэпсыхъажыгъэнымкӀэ Адыгэ республикэ ФондкӀэ» еджэх.

Цыфхэм къахэкӀырэ ахъщэр операторым исчет рагъахъэ, ащ нэмыкӀэу унэ пэпчъ еж иунаеу счет кызыуахынэу цыфхэм фитыныгъэ зэрагъагъэр зымышлагъэр нахьыб.

ИкӀыгъэ илъэсым иланыгъо мазэ кышцегъэжыгъэу цыфхэм ахъщэ къаугъоу рагъэжыгъэ. ИлъэсыкӀэр къехъэфӀкӀэ зы квадрат метр пэпчъ соми 4,10-рэ атыщтыгъ, щылэ мазэм кышцегъэжыгъэу чапыч 25-рэ кыхагъэхъуагъ (лифт зыхэт унэхэм ащыпсэухэрэм атырэр нахьыб).

Апэрэ мазэхэм къатын фаем ипроцент 30 нахъ къаугъоигъэп, нэужым ахъщэ Ӏахъ къызытыхэрэм къахъахъуагъ, мы уахътэм тиреспубликӀэ ахъщэ кызызэхъылыгъэхэрэм япчъагъэ

процент 50-м ехъугъ. Фэмыеу къэзытыхэрэри, операторым цыхъэ фэзымышӀыхэрэри, аритыгъэхэ ахъщэм кыыригъэгъэ-зэжыы зышӀоигъохэрэ, зымытыхэхэрэри цыфхэм ахътых.

ШӀольыр зэфшъхъафхэм зы квадрат метрэм телытагъэу ащатырэ уасэхэр зэфэдэхэп, соми 2-м кышцегъэжыгъэу соми 16 — 18-м нэсыхэрэр щылэх. 2016-рэ илъэсым унэхэм ягъэцэкӀэжыын пӀае аугъоирэ ахъщэр соми 25-м нэзыгъэсынэу зылохэрэри шӀольырхэм къахэкӀых.

Тхъаурыхъэ тхылыхэр чиновникхэм, министерствэхэм, ведомствэхэм бэу алоклэх. Урысые Федерацием псэолъэшӀынымкӀэ ыкӀи псэупӀэ-коммунальнэ хъызмэтымкӀэ иминистрэ игуадзэу

Андрей Чибис, цыфхэм ягумэ-кыгъохэр къыдалытэхы, ахъщэ Ӏахъэу ахэм атыхэрэр зыфӀедиз-хэм министерствэм шытегушы-Ӏэхэу зэрэрагъэжыгъагъэр кы-луагъ. Мы уахътэм ащ кышца-гъэхъазырырэ унашӀом шӀольыр пстэуми унэхэр зэрагъэцэкӀэжы-щтыгъэ мылъкоу къащаугъоирэр нахъ осэ макӀэу щылэхэмкӀэ къалы-тэнэу, ахъщэ Ӏахъхэм амал зериӀӀкӀэ къащагъэкӀэнэу хэтхэ-гъэшт.

Ахъщэу къаугъоирэр цыфхэм яфӀедэ хэлъэу зэрагъэкӀонэу къазэралорэр ашӀошъ хъурэп. Урысыер пштэмэ, унэ гъӀкӀэ-жынынэм пӀауагъэхъанэу мы илъэсым соми миллиард 78-рэ кышцаугъоигъах, ащ щыцӀэу со-ми миллиард 40-р ары гъӀцэ-кӀэжыын ӀофшӀэнхэм апӀауагъэ-хъагъэр. Мылъкум ызыныкӀо агъэфӀедагъэп, сыда ар кызыхэ-кӀырэр ыкӀи ахъщэр зэрагъа-жэрэр? Псэолъапхъэхэм ауасэ кыыхэхъо зэпыт, шӀэхэу унитӀу зэрэбгъэкӀэжыщт ахъщэм зы унэ нахъ рызэтемыгъэпсыхъа-шъунэу хъушт. Ар кызыхэкӀы-рэр цыфхэм къагурылорэп, зымы къарилорэп. Унэ 37-у Адыгеим шагъэкӀэжыынэу щы-тыгъэм щыцӀэу 25-р къаухы-гъах.

Мыекъуапэ пштэмэ, тызхэт илъэсым агъэкӀэжыын фӀегъэ унэ 14-м щыцӀэу ӀофшӀэнхэр зышцаухыгъэхэр 9-р ары, илъэ-сым ыкӀэ нэс джыри униплӀ

зэтырагъэпсыхъажыынэу щыт. Зы мазэкӀэ ар зэрафэмыгъэ-цӀкӀэщтыр гъэнэфагъэ, арышъ, гузэжыгъоу бгъэцӀкӀэрэ Ӏофыри зэрэмыхъэтэщтыр кыыбгурыло-нэу щыт.

Сомэ миллион 70-у цыфхэм къаугъоигъэм щыцӀэу ӀофшӀэн-хэм атырагъэкӀодагъэр миллион 50-р ары.

Цыфхэм яахъщэ зэфагъэ хэлъэу амыгъэзекӀоу кызыра-шӀошӀырэм унэ зэтетхэм ащы-хэр дэгъоу зэрамыгъэцӀкӀэ-жыыхэрэри кыделъытэ. Мары къалэм шагъэкӀэжыгъэ унэ-хэм ащыц тӀогъогъо икӀэ-рыкӀэу агъэпсыжыгъ. ТӀомкӀи унэ кыбыр зэрагъэпытгъэ ыкӀи зэрагъэдэхэгъэ псэолъапхъэхэр къеохыжыгъэх.

Аужырэ лъэхъаным шӀольыр операторхэми, ахэм яӀофышӀэ-хэми ахъщэ бацэ атекӀуадэу къэбархэр къеклокӀых. Обще-ственнэ народнэ фронтнэ кызырӀэщалытагъэмкӀэ, фон-дым икӀулыкӀушӀэ пэпчъ илъэ-сым кыкӀоцӀ соми миллионым ехъу тырагъэкӀуадэ. Гупчэ гъэ-зетхэм къалэу Самарэ щылэ Фондым машинэ лъапӀэ Ӏоф рашӀэнэу кызырӀэщэфыгъагъэр къатхыгъ. Губернаторым къэ-барыр зынэсым, машинэр ащэ-жыгъ.

Краснодар фондым кыугыо-ин фӀегъэ ахъщэм щыцӀэу кы-лукагъэр процент 40-р ары нылэп. Ащ емылытыгъэу, иӀо-

фышӀэхэм ахъщэ шӀухъафтынэу сомэ миллион 6 къафыритхы-кыгъ. Ари кызылуагъэр ОНФ-м иӀофышӀэ куп щыцӀэу Светла-на Калинина ары.

ШӀольыр операторхэм яӀофы-шӀэхэр цыфхэм бэрэ зэралумы-кӀэхэрэм кыыхэкӀы цыхъэ зэра-фамышӀырэр.

«ШӀольыр операторхэм пшъэ-дӀкыжыгъэу ахын фаер ины. Фондхэм япӀащэхэр тапӀкӀэ хэтӀдзыхъэзэ тшӀымэ нахьышӀу. Езыгъэжыгъахэу Ӏоф зышӀэ-хэрэр яӀоф тегъэпсыхъагъэхэмэ тыупӀӀэкӀуэзэ тшӀышт, — кы-луагъ А. Чибис. — Унэ зэхэтхэр зэрагъэпсыжыыхэрэм ахэм ащыпсэурэ цыфхэри лыпӀлэн-хэу щыт. Агу римыхырэ кы-хэкӀымэ, чыплэ псэупӀэ инс-пекцием зыфагъазэмэ, ӀофшӀа-гъэр ыупӀӀэкӀушт».

Унэхэр зэрагъэцӀкӀэжыынхэу къаугъоигъэ ахъщэр зыфӀеди-зын фаер кызырӀэхэпхыщт шӀыкӀэм мы уахътэм тимини-стерствэ Ӏоф дешӀэ. АщкӀэ Пра-вительствэм унашӀо зыштӀкӀэ, шӀольырхэм зэрэфаехэу ахъщэ Ӏахъэу цыфхэм къатыщтыр кыыхахынэу амал яӀэжыщтӀэп.

Джащ фӀедэу гъэцӀкӀэжыын Ӏофхэм ахъщэу ахилъхэрэр кызызэхылыгъэкӀырэ цыфхэм хабзэр ӀэпыӀэгъу кызырафэ-хъуштым фӀэгъэхыгъэу зако-нопроекткӀэ агъэхъазыры. Ащи инэу ишӀуагъэ къэкӀошт.

ШӀАУКЪО Аслъангуаш.

ЛъэпкӀэ культурэм ирес-публикэ Гупчэ иӀофы-шӀэхэр мы мафӀэхэм къуаджэу ХъакӀэмзые щылагъэх. Щыгъын дыным ыкӀи ӀэпӀэщысэ-хэм яшӀын пылхъэу Ӏэшъхэмфэ Раситэрэ Ольга Ткачукрэ, хореографэу ШыблэкӀо Альбинэ ягъусэу мы къуаджэм дэт гурыт еджапӀэм щеджэрэ кӀэлэ-еджакӀохэм апае мастер-классхэр зэхащэгъэх. Егъэджэнхэр культурэм и Унэу ХъакӀэмзые дэтым щыкӀуагъэх.

ЯӀэпӀэсэныгъэ хагъэхъуагъ

Бзылфыгъэ ӀэпӀэсэхэм купитӀоу гошчыгъэ сабыйхэм Ӏоф адашлагъ. Апэрэм хэтхэр ӀэпӀэ-щысэ лъэпкӀэу басоннэ блэ-ным фагъэсагъэх. Тыжын шъа-гъэм басоннэ чылу зэрэхэп-шыкӀыштым илъэс 12-м нэс зыныбжъ пшъэшъэжыыхэр фагъэсагъэх. Ар зэрэпшӀыштыр нахьыжхэм къагъэлъагъомэ, ащ лыпытӀэу пшъэшъэ цыкӀы-хэм ар кӀашыкӀыжыызэ зэра-гъэшлагъ. Адыгэ бзылфыгъэ шӀыпкӀэм инэшэнэ шъхалэхэм ащыцхэу ӀэпӀэсэныгъэр, Ӏэ-дэбыр, гупшысӀкӀэ дахэр пшъэ-шъэжыы цыкӀлухэм ахалъхъа-ныр ары мурадэу зэхэцӀакӀохэм зыфагъэуцужыгъэр.

Андырхъое Мадинэ илъэ-сипшӀ ыныбжъ, къуаджэу Хъа-кӀэмзые дэт гурыт еджапӀэм ия 4-рэ класс щеджэ. Егъэ-джэнхэм лъэшэу шӀогъэшӀэгъо-нэу ахэлэжыагъ. Басоннэ чылу-м ишӀыны зыфигъэсагъ. Зыщигъэ-фӀедэщтри ыгъэнэфӀэгъах. Саеу тапӀкӀэ фадынэу зыкӀэхъопсы-

рэм ар тыригъэтӀысхъан ыгу хэлъ.

Культурэм и Гупчэ иӀофы-шӀэу Ольга Ткачук 2005-рэ илъэсым кышцегъэжыгъэу 2015-рэ илъэсым икыыхагъу нэс Италием щыпсэугъ ыкӀи щылэжыагъ. Щыгъын дыным

пылф фирмэ цӀэрылохэм Ӏоф адишлагъ. ЛӀэкӀо бай цӀэрыло пчъагъэм янысэщэ шъуашэхэр афидыгъэхэу щыт. Ащ фӀедиз зылпӀэгъугъэ дӀкӀо ӀэпӀэсэм адыгэхэм яӀэрышӀ искусствэ лъагъу егъэуцу ыкӀи идэхагъэ пстэуми къахегъэщы. Ольгэ

Мыекъуапэ Ӏоф зыщышӀэрэр бэ темышӀэу илъэс хъушт. Егъэджэн-хэр зехищэнхэу зэрэфагъэзагъэр лъэшэу игуап.

— Адыгэхэм яӀэрышӀ искуст-вэ зэрэщытӀэу зыкӀегъэлэты-жыгъэн фае. КӀэлэцыкӀлухэр лъэпкӀэу кызы-хэкӀыгъэхэм ры-гушхонхэ, якуль-турэ агъэлъӀлэн фае. Басоннэ блӀкӀэу непэ яд-гъэлъэгъурэр лъэпкӀэ шъуашэм

идын шагъэфӀедэ. МӀэфӀкӀ шъуа-шэм мыр хӀэпчын умылӀэкӀы-нэу щыт, — кыыхегъэщы Ольгэ.

ЛъэпкӀэ культурэмкӀэ АР-м и Гупчэ иӀофышӀэу, щыгъы-нымкӀэ дизайнерэу Ӏэшъхэ-мфӀэ Раситэ тызэрэщыгъэгъо-загъэмкӀэ, сабыйхэм апэрэ егъэджэнхэм щарагъэшлагъэр нахъ шыкӀэ псынӀкӀэу, базовӀкӀэ альптерэр ары. КыкӀлӀыкӀлошт къӀекӀогъум анахъ шыкӀэ хы-лӀэхэм пшъэшъэжыыхэр аща-гъэгъозэщтых. Егъэджэн сы-хъатхэм къадыхэлъытгъагъ адыгэ къашъохэри. Къуаджэм щыц ныбжыкӀлэхэр къашъохэм афэзыгъэсэщт кӀэлэегъаджэ яӀэ зыхъужыгъэр мазэ гор нылэп. Ащ ыпӀкӀэ ХъакӀэмзые Ӏоф щызышӀӀэщтыгъэ хореографыр къуаджэу Еджэркъуае кыкӀы-щтыгъэ. Ар пенсимм экӀо уж къашъохэмкӀэ кӀэлэегъаджэ ямыӀэу сабыйхэр илъэс фӀэ-дизырэ хэтыгъэх. Ежъ сабый-хэми, ахэм янэ-ятэхэми лъэ-шэу ар ягъуэкӀуагъ. Джы мазэ хъугъэу УпчӀэжыкӀо Альби-нэ ныбжыкӀлэхэр къашъохэм афегъасэх.

ШыблэкӀо Альбинэ культу-рэм и Гупчэ ихореограф. Ащ игукъаохэм ащыц тилъӀпкӀ къашъохэр шагъэзыехэшъ, зэ-хахэхэм бэрэ чӀӀӀэн къашъо-хэр къазэрэщыхахырэп. Адыгэ лъэпкӀэ къашъохэу ислъамы-ер, хъакулащэр, зыгъэлъатэр, уджыр зэрэдэхэ дӀдэхэр хо-реограф бзылфыгъэм кыхе-гъэщы ыкӀи ахэр сабыйхэм къашынхэ алъӀкынынэу фигъэ-сэнхэм ыуж ит.

Культурэм и Унэу ХъакӀэм-зые дэтым ипӀащэу ХъакӀэмыз Рити Мыекъуапэ кыкӀыгъэ хъа-кӀэ ӀэпӀэсэхэм лъэшэу зэра-фӀаразэр кылуагъ. Мыщ фӀедэ егъэджэнхэм кӀэлэеджакӀохэмкӀэ шӀогъэшхо зэрапылӀыр кы-луагъ.

ЛъэпкӀэ культурэмкӀэ рес-публикэ Гупчэр загъэпсыгъэм кышцегъэжыгъэу ащ иӀофы-шӀэхэм мыщ фӀедэ дӀкыгъо егъэджэнхэр, семинархэр, уп-чӀэжыгъу зэхыхъэхэр респуб-ликэм ипсэупӀэ зэфӀэшъхъаф-хэм ащызэхэщэ зэпытых. Та-пӀкӀи ахэр лъагъэкӀотэщтых.

БЭГЪУШЪЭ Фатим.

Адыгэ Республикэм и Закон

2016-рэ илъэсым Адыгэ Республикэм ипенсионер рыпсэунымкӀэ ахъщэ анахь макӀэу ищыкӀэгъэщтыр гъэнэфэгъэным ехылаӀагъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм 2015-рэ илъэсым чъэпыогъум и 28-м ыштагъ

1997-рэ илъэсым чъэпыогъум и 24-м аштэгъэ Федеральнэ законэу N 134-р зытетэу «РыпсэунхэмкӀэ ахъщэ анахь макӀэр Урысые Федерацием зэрэщэгъэнафэрэм ехылаӀагъ» зыфилорэм диштэу 2016-рэ илъэсым Адыгэ Республикэм ипенсионер рыпсэунымкӀэ ахъщэ анахь макӀэу ищыкӀэгъэщтыр зыфэди-зыр мы Законом цыгъэнэфэгъ.

А 1-рэ статья. 2016-рэ илъэсым Адыгэ Республикэм ипенсионер рыпсэунымкӀэ ахъщэ анахь макӀэу ищыкӀэгъэщтыр зыфэди-зыр

2016-рэ илъэсым Адыгэ Республикэм ипенсионер рыпсэунымкӀэ ахъщэ анахь макӀэр, 1999-рэ илъэсым бэдзэогъум и 17-м аштэгъэ Федеральнэ Законэу N 178-р зытетэу «Къэралыгъо социальнэ ӀэпыӀэгъум ехылаӀагъ» зыфилорэм къыщыдӀэлъытгъэ пенсием социальнэ ахъщэ тегъахъоу фашӀыщтым игъэнэфэнкӀэ агъэфедэрэр, сомэ 8138-рэ хъунэу ухэсыгъэнэу.

Я 2-рэ статья. Мы Законом кӀуачӀэ иӀэ зыхъурэр Официальнэу къызыхаутырэ мафэм щегъэжьагъэу мы Законом кӀуачӀэ иӀэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Лышхъэу ТХЪАКӀУЩЫНЭ Аслъан

къ. Мыекъуапэ,
чъэпыогъум и 30, 2015-рэ илъэс
N 464

Адыгэ Республикэм ӀофшӀэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкӀэ и Министерствэ иунашъу

Къэралыгъо фӀэо-фашӀэу «Сабый къызыхъукӀэ зэтыгъо ахъщэ ӀэпыӀэгъу тедзэ зэраратырэр» зыфилорэр гъэцӀкӀэгъэным тельытагъэу Адыгэ Республикэм ӀофшӀэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкӀэ и Министерствэ и Административнэ регламент зэхъокӀыныгъэхэр фэшӀыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

Федеральнэ хэбзэгъэуцугъэм диштэу гъэпсыжы-гъэным фэшӀ **унашъо сэшӀы:**

1. Къэралыгъо фӀэо-фашӀэу «Сабыйр къызыхъукӀэ зэтыгъо ахъщэ ӀэпыӀэгъу тедзэ зэраратырэр» зыфилорэр гъэцӀкӀэгъэным тельытагъэу Адыгэ Республикэм ӀофшӀэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкӀэ и Министерствэ и Административнэ регламентэу Адыгэ Республикэм ӀофшӀэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкӀэ и Министерствэ 2012-рэ илъэсым бэдзэогъум и 13-м ышыгъэ унашъоу N 162-р зытетымкӀэ аухэсыгъэм гуадзэм диштэу зэхъокӀыныгъэхэр фэшӀыгъэнхэу.

2. Къэбар-правовой отделым:

— мы унашъор Адыгэ Республикэм ӀофшӀэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкӀэ и Министерствэ исайтрэ Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ игъэцӀкӀэло къулыкъушӀэхэм яофициальнэ Интернет-сайтрэ аригъэхъанэу;

— къыхаутыным пае мы унашъор гъэзетхэу «Советскэ Адыгеимрэ» «Адыгэ макъэмрэ» яредакции, мазэ къэс къыдэкӀырэ официальнэ тедзэгъоу «Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэугъоягъэхэр» зыфилорэм аӀэкигъэхъанэу;

— Урысые Федерацием ишӀолъырхэм яшӀэпхэ правовой актхэм яфедеральнэ регистрэ хагъэхъаным пае Урысые Федерацием юстициемкӀэ и Министерствэ Адыгэ РеспубликэмкӀэ и ГъэlorышӀаӀэ мы унашъор Ӏэкигъэхъанэу.

3. Мы унашъор зерагъэцакӀэрэм министрэм игуадзэу М. Ч. Хъэпаим гъунэ лыфынэу.

4. Официальнэу къызыхаутырэ нэуж мэфи 10 зытешӀкӀэ мы унашъом кӀуачӀэ иӀэ мэхъу.

Министрэу ОСМЭН Альберт

къ. Мыекъуапэ,
шӀэлогъум и 2, 2015-рэ илъэс
N 314

Адыгэ Республикэм ӀофшӀэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкӀэ и Министерствэ иунашъу

«ӀофшӀэным икъэухъумэнкӀэ организацие анахь дэгъур» зыфилорэ республикэ зэнэкъокъу зэрэзэхачэрэм ехылаӀагъ

Адыгэ Республикэм икъэралыгъо программэу «2014 — 2017-рэ илъэххэм цыфхэм социальнэ ӀэпыӀэгъу ягъэгъотыгъэныр» зыфилорэ Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2013-рэ илъэсым шӀэлогъум и 29-м ыштэгъэ унашъоу N 285-р зытетымкӀэ аухэсыгъэр гъэцӀкӀэгъэным тегъэпсыжыгъэу **унашъо сэшӀы:**

1. «ӀофшӀэным икъэухъумэнкӀэ организацие анахь дэгъур» зыфилорэ республикэ зэнэкъокъу (ыужыкӀэ республикэ зэнэкъокъур Ӏоэзэ дгъэклошт) зэрэзэхачэрэ шӀыкӀэм ехылаӀэгъэ Положиениер гуадзэм диштэу ухэсыгъэнэу.

2. ӀофшӀэным епхыгъэ зэфыщытыкӀэхэмкӀэ, ӀофшӀэным икъэухъумэнкӀэ ыкӀи социальнэ зэдэлэжьыныгъэмкӀэ отделыр (пащэр Ф. А. Бэрэздж) республикэм зэнэкъокъум изэхэщэн фэгъэзэгъэнэу.

3. ӀофшӀэнымкӀэ ыкӀи цыфхэр социальнэу ухъумэгъэнхэмкӀэ чыӀпӀэ къулыкъухэм япашӀэхэмрэ чыӀпӀэ зыгъэlorышӀэжынымыкӀэ къулыкъухэмрэ зэгъусэхэу къалэхэм, районхэм яорганизациехэм республикэ зэнэкъокъум иапэрэ пычыгъо ащызэхачэнэу.

4. Къэбар-правовой отделым ипашӀэу И. С. Шы-нахъом:

4.1. Мы унашъор Адыгэ Республикэм ӀофшӀэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкӀэ и Министерствэ исайт ригъэхъанэу, къыхаутыным пае гъэзетхэу «Советскэ Адыгеимрэ» «Адыгэ макъэмрэ» яредакции, мазэ къэс къыдэкӀырэ официальнэ тедзэгъоу «Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэугъоягъэхэр» зыфилорэм аӀэкигъэхъанэу.

4.2. Урысые Федерацием ишӀолъырхэм яшӀэпхэ правовой актхэм яфедеральнэ регистрэ хагъэхъаным пае Урысые Федерацием юстициемкӀэ и Министерствэ Адыгэ РеспубликэмкӀэ и ГъэlorышӀаӀэ мы унашъор Ӏэкигъэхъанэу.

5. Мы унашъор зерагъэцакӀэрэм министрэм игуадзэу М. Ч. Хъэпаим гъунэ лыфынэу.

*Министрэу
ОСМЭН Альберт*

къ. Мыекъуапэ,
шӀэлогъум и 16, 2015-рэ илъэс
N 338

Адыгэ Республикэм мылькыу зэфыщытыкӀэхэмкӀэ и Комитет иунашъу

Адыгэ Республикэм мылькыу зэфыщытыкӀэхэмкӀэ и Комитет икъэралыгъо граждан къулыкъушӀэхэм яӀэнэтӀэ пшъэрылхэр агъэцӀкӀэнхэм пае къулайныгъэу, шӀэныгъэу яӀэн фаемкӀэ квалификацияоннэ шапхъэхэр ухэсыгъэнхэм ехылаӀагъ

2004-рэ илъэсым бэдзэогъум и 27-м аштэгъэ Федеральнэ законэу N 79-р зытетэу «Урысые Федерацием икъэралыгъо граждан къулыкъу ехылаӀагъ» зыфилорэм ия 12-рэ статья, Адыгэ Республикэм и Законэу 2005-рэ илъэсым шышхъӀум и 4-м аштагъэу N 352-р зытетэу «Адыгэ Республикэм икъэралыгъо граждан къулыкъу ехылаӀагъ» зыфилорэм ия 8-рэ статья, Адыгэ Республикэм и Президент 2007-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 21-м ышыгъэ Указэу N 249-р зытетэу «Адыгэ Республикэм икъэралыгъо ӀэнатӀэхэм я Реестрэ ехылаӀагъ» зыфилорэм адиштэу **унашъо сэшӀы:**

1. Адыгэ Республикэм мылькыу зэфыщытыкӀэхэмкӀэ и Комитет икъэралыгъо граждан къулыкъушӀэхэм яӀэнэтӀэ пшъэрылхэр агъэцӀкӀэнхэм пае къулайныгъэу, шӀэныгъэу яӀэн фаемкӀэ квалификацияоннэ шапхъэхэр гуадзэм диштэу ухэсыгъэнхэу.

2. Адыгэ Республикэм мылькыу зэфыщытыкӀэхэмкӀэ и Комитет иструктурнэ подразделениехэм япашӀэ-

хэм къэралыгъо граждан къулыкъушӀэхэм афэгъэхьыгъэ регламентхэр къыхахыхэ зыхъукӀэ а 1-рэ пунктым зигугъу къышӀырэ квалификацияоннэ шапхъэхэр къыдалъытэнхэу.

3. Мы унашъом кӀуачӀэ иӀэ зыхъурэм щегъэжьагъэу 2012-рэ илъэсым мӀылыфэгъум и 9-м аштэгъэ унашъоу N 60-р зытетэу «Адыгэ Республикэм мылькыу зэфыщытыкӀэхэмкӀэ и Комитет икъэралыгъо граждан къулыкъушӀэхэм яӀэнэтӀэ пшъэрылхэр агъэцӀкӀэнхэм пае къулайныгъэу, шӀэныгъэу яӀэн фаемкӀэ квалификацияоннэ шапхъэхэр ухэсыгъэнхэм ехылаӀагъ» зыфилорэм кӀуачӀэ имыӀэжъэу лытэгъэнэу.

4. Мы унашъор зерагъэцакӀэрэм гъунэ лысыфынэу сшхъэкӀэ зыфэсэгъазэ.

*Комитетым итхъаматэу
И.П. БОЧАРНИКОВА*

къ. Мыекъуапэ,
чъэпыогъум и 2, 2015-рэ илъэс
N 238

Адыгэ Республикэм мылькыу зэфыщытыкӀэхэмкӀэ и Комитет иунашъу

Адыгэ Республикэм мылькыу зэфыщытыкӀэхэмкӀэ и Комитет 2012-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 28-м ыштэгъэ унашъоу N 265-р зытетэу «Адыгэ Республикэм къыхиубытэрэ псэупӀэхэм ячӀыгухэм якадастрэ уасэ игъэнэфэнкӀэ кӀэуххэр ухэсыгъэнхэм ехылаӀагъ» зыфилорэм зэхъокӀыныгъэхэр фэшӀыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

ПшъэдэкӀыжъэу ыхъырымкӀэ гъунэкпкъ гъэнэфагъэ зӀӀэ обществэу «Терра Докс Инвест» зыфилорэм 2015-рэ илъэсым чъэпыогъум и 28-м ышыгъэ унашъоу N 324-р зытетым диштэу **унашъо сэшӀы:**

1. Адыгэ Республикэм мылькыу зэфыщытыкӀэхэмкӀэ и Комитет 2012-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 28-м ыштэгъэ унашъоу N 265-р зытетэу «Адыгэ Республикэм къыхиубытэрэ псэупӀэхэм ячӀыгухэм якадастрэ уасэ игъэнэфэнкӀэ кӀэуххэр ухэсыгъэнхэм ехылаӀагъ» зыфилорэм игуадзэу N 1-м мыщ фэдэ зэхъокӀыныгъэхэр фэшӀыгъэнхэу:

1.1. Къалэу Мыекъуапэ фэгъэхьыгъэ таблицэм ия 39916-рэ сатыр:

а) ит пчъагъэу «4,45-р» пчъагъэу «571,75-кӀэ» зэблэхъугъэнэу;

б) ит пчъагъэу «278406,88-р» пчъагъэу «53777828,00-кӀэ» зэблэхъугъэнэу.

2. Кадастрэ уасэм игъэнэфэнкӀэ ыкӀи сатыухэм язэхэщэнкӀэ отделым:

— мы унашъор къыхаутыным пае гъэзетхэу «Советскэ Адыгеимрэ» «Адыгэ макъэмрэ» аӀэкигъэхъанэу;

— Адыгэ Республикэм мылькыу зэфыщытыкӀэхэмкӀэ

и Комитет 2012-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 28-м ыштэгъэ унашъоу N 265-р зытетэу «Адыгэ Республикэм къыхиубытэрэ псэупӀэхэм ячӀыгухэм якадастрэ уасэ игъэнэфэнкӀэ кӀэуххэр ухэсыгъэнхэм ехылаӀагъ» зыфилорэм игуадзэу N 1-м зэхъокӀыныгъэхэр фэшӀыгъэнхэм пае мы унашъор федеральнэ къэралыгъо бюджет учреждениеу «Росреестрэм и Федеральнэ кадастрэ палатэ» Адыгэ РеспубликэмкӀэ и Кадастрэ палатэ Ӏэкигъэхъанэу.

3. Мыхэбзэлахъ фэдэхэмкӀэ ыкӀи финанс анализымкӀэ отделым испециалист шхъӀӀэ, иэксперт мы унашъор Адыгэ Республикэм иофициальнэ сайт ригъэхъанэу.

4. Мы унашъор зерагъэцакӀэрэм Адыгэ Республикэм мылькыу зэфыщытыкӀэхэмкӀэ и Комитет итхъаматэ игуадзэу А.М. Ӏэшхъэмафэм гъунэ лыфынэу.

*Комитетым итхъаматэу
И.П. БОЧАРНИКОВА*

къ. Мыекъуапэ,
шӀэлогъум и 12, 2015-рэ илъэс
N 267

ДЗЮДО

Лэшлэгъум итренер физэхащэ

Мыекъопэ бэнэплэ спорт еджаплэм лъапсэ фзышлыгъу, я XX-рэ лэшлэгъум Урысыем дзюдомкӀэ итренер анахь дэгъоу, педагогикэ шӀэныгъэхэмкӀэ доктору, профессору Кобл Якъубэ фэгъэхьыгъэ шӀэжэ зэнэкъокъу Адыгъ къэралыгъо университетым тыгъэгъазэм и 4 — 6-м шыкӀощт.

Къыблэ шӀолъырым, Темыр Кавказым, Урысыем икӀалэхэм дзюдомкӀэ ябэнакӀохэр Мыекъуапэ шызылукӀэштх. Физкультурэмрэ дзюдомрӀэ Институтым тыгъэгъазэм и 5-м сыхьатыр 10.30-м зэнэкъокъур игъэкӀотыгъу къыщызэлъахышт.

Адыгъ Республикэм физкультурэмрэ дзюдомрӀэ и Комитет, Урысыемрэ Адыгеимрэ дзюдомкӀэ яфедерациехэм Я. Коблым фэгъэхьыгъэ шӀэжэ зэлукӀэгъухэр яцэнэрэу зэхащэх.

— Лэшлэгъум тренер анахь дэгъоу шалытӀэгъэ Кобл Якъубэ идунай ыхъожьыгъэми, егъаши тшыгъупшэштӀ, ишлушлагъӀэ къытхэт, — къытилагъ Адыгъ Республикэм физкультурэмкӀэ ыкӀи спортымкӀэ и Комитет итхьаматӀу, дунаим самбэмкӀэ гъогъу 11 ичемпионӀу Хьасанэкъо Мурат. — Спорт Унэшхоу мыгъэ Мыекъуапэ къыщызэлъахыгъэм Кобл Якъубэ ыцӀэкӀэ еджагъэх. КӀэлэгъаджӀу, тренерӀу ар тилагъ. ТызэгъусӀу непи плуныгъэмрэ гъэсэнӀыгъэмрэ тадэлажӀу тӀлытӀэ.

— Къуаджэхэм къадэкӀыгъэ кӀэлабэ Кобл Якъубэ ыплугъ, спортышхом цӀэрыӀо щышӀыгъ, — еӀо Адыгъ Республикэм дзю-

домкӀэ икӀэлэцӀыкӀу ныбжьыкӀэ спорт еджаплӀу Кобл Якъубэ ыцӀэкӀэ щытым ипашӀу КӀое ХьазрӀт. — ТибэнакӀохэм яшлуагъӀэ, Адыгеир дунаим нахь шы-зӀлӀагъ.

— Олимпиадэ джӀэгунхэм, дунаим, Европэм ядышӀэ медальхэр тиреспубликӀэ ибэнакӀохэм къахьыгъэх, — зэдӀгушылӀегъур лӀегъӀуатӀэ Адыгеим дзюдомкӀэ ихъшыпыкӀыгъэ командэ итренер шӀхьалӀу БастӀэ СӀы-мӀэ. — СӀнаушыгъэ зыхӀӀэ ныбжьыкӀэхэр тӀлӀэх. Кобл Якъубэ ригъэжӀэгъэ Ӏофыр лӀыгъӀэ-тӀэгъэным тыпылӀ. ТхьагъӀэспӀух зэнэкъокъухэм язэхӀацӀохэр.

СурӀтхэм арытхэр: **Кобл Якъубэ; зэнэкъокъухэм хагъэунэфыкӀы-рӀэ чӀыплӀэхэр къащыдзыхы-гъэхэм Кобл Якъубэ афӀэгъушӀо-ныр шӀнышӀу фӀэхьыгъагъ.**

ТИКЪЭГЪЭЛЪЭГЪОН ГЪЭШӀЭГЪОНХЭР

Краснодар щӀэкӀо

Краснодар краимрэ Адыгъ Республикэмрэ ясурӀтышӀхэм яӀофшлагъэ икӀэгъэлъэгъон къызылӀахыгъ. ШӀолъырыхэм язэнэкъокъоу «Биеннале-2015-рӀэ» зыфӀорӀэр я 12-у Красно-дар шызэхашагъ, культурэмкӀэ министрствӀэ-хэр Ӏофтхьабзэм изэхӀацӀох.

Зэнэкъокъур гъӀшӀэгъон къӀэ-зышӀырӀэр искусствэм илӀэны-кӀохӀу живописым, графикэм, театрэм искусствӀэ, нӀмыкӀхэм яхьылӀэгъэ сурӀтхэр къызӀэра-гъӀагъохэр ары. ХӀгъӀу зӀ-ошхом ТекӀоныгъэр къызышӀыда-хыгъэр илӀэс 70-рӀэ зӀрӀэхьыгъэм фэгъэхьыгъэхэр, апӀрӀу зӀн-экъокъум хӀлажӀэрӀэмӀ шлухьаф-тынӀу афашӀышӀыр Шынджыгъэ къышӀыхьыгъэ сурӀтышӀу ЦӀэй

Евгений ыцӀэкӀэ зӀрагъӀнӀаф-гъэр, сурӀтыкӀэхӀу уахьтӀэм ихь-гъэ-шлагъэхэр къызылӀотыкӀыхӀэ-рӀэр, нӀмыкӀхӀери зӀхӀацӀохэм къыхагъӀышӀытх. Шлухьафтын шӀхьалӀу «Гран-при» зыфӀорӀэр зыхьышӀыр къӀшӀэгъошӀоп. СурӀ-тыр темӀ хӀхыгъэм фӀемыгъӀэ-хыгъэми хьушӀт. Ау искусств-вэм илӀэныкӀуабэ къызӀэдиубы-тын, осӀ ин зыфашӀырӀэ ӀофшлагъӀу щытын фӀае.

ШӀолъырыхэм язэнэкъокъу ижори пӀӀӀыныгъэ дызезыхӀэ-рӀэр Краснодар краим культу-рэмкӀэ иминистрӀэ иӀпӀрӀэ гуа-дзӀу Р. СемихатскӀэр ары. Адыгъ Республикэм ыцӀэкӀэ жорим ха-гъӀагъӀэх культурэмкӀэ Минис-терствэм иотдел ипашӀу ШӀӀуджӀан БӀлӀэ, Адыгеим исурӀтышӀхэм я Союз итхьаматӀу ХьуажӀ РӀмӀэ-занӀэ, тиреспубликӀэ исурӀтышӀ цӀӀэрыӀохӀу Бырсыр Абдулахъ, Виталий Баркиныр, КъокӀыплӀэм щыпсӀурӀэ лӀӀпкӀхэм яискусст-вӀэхэмкӀэ Къэралыгъо музейу Мыекъуапэ дӀтым иотдел ипа-щӀу Сулейман ФатимӀэ, музейм шӀӀэныгъэмкӀэ ӀофышӀлӀэ шӀхьалӀу ХьокӀо ЛарисӀэ.

Адыгеим исурӀтышӀхӀу ГьогунӀэкъо Мухьарбий, ГьогунӀэкъо МуратӀэ, Къат Теуцожь, Эдуард ОвчаренкӀэм, Ирина Бердихинам, АбрӀдж ГоцӀэфыжь, Елена Абакумовам, Давид Манакьян, Петр

ФилиппенкӀэм, нӀмыкӀхэм яӀоф-шлагъӀэхэм уасӀэ афашӀышт. СурӀ-тышӀхӀу, студентхӀу О. Амало-вам, И. ТӀӀшӀум, А. Абакумо-вам, И. Извековым, фӀэшхьаф-хэм яӀофшлагъӀэхэр Краснодар къыцагъӀагъох.

— ЕдзыгъуитӀумӀэ зӀфӀэхьы-сыжӀхэр ащытшӀыгъэх, — къе-ӀуатӀэ Адыгъ Республикэм исурӀ-тышӀхэм я Союз итхьаматӀу ХьуажӀ РӀмӀэзанӀэ. — Тыгъ-гъазэм и 7-м яцӀнӀрӀэ зӀлукӀэгъоу тӀлӀӀытхэм сурӀтхэм тӀяплӀышт, и 15-м анахь дӀгъухӀу тӀлытӀэ-хэрэм уасӀу афӀтшӀыгъэр къӀ-тӀощт.

ЗӀгъунӀэгъухӀэ республикӀмрэ краимрэ искусствэм зӀрӀӀызы-нӀэкъокъухӀэрэм дакӀоу, сурӀтышӀ-хэм яшӀӀэныгъэ хагъахьо, опы-тӀу ялӀэмкӀэ зӀхъожьых. Ныбжьы-кӀэхэр бӀ хьухӀу къӀгъӀӀэгъо-ным хӀлажӀӀэх, ахэр культурэм шыцӀӀэрыӀохэм акӀырӀӀлӀых. Кра-им искусствӀэхэмкӀэ исурӀткъӀэ-гъӀӀэгъуапӀэ нӀбгырабӀэ шы-зӀлӀокӀэ.

СурӀтхэм арытхэр: **ХьуажӀ РӀмӀэзанӀэ илӀшлагъӀэхэм ащышӀхэр.**

НӀкӀубгъор зыгъӀхьазырыгъэр ЕМТӀЫЛӀ Нурбий.

ЗӀхъышӀагъэр ыкӀи къыдзыхьыгъӀыгъэр:

Адыгъ Республи-кэм лӀӀпкӀэ ӀофхэмкӀэ, ӀӀкӀыб къӀралхэм ащы-псӀурӀэ тӀлӀӀэ-кӀӀэгъухэм адырӀӀэ зӀпхыныгъӀэхэмкӀэ ыкӀи къӀбар жьугъэм иамал-хэмкӀэ и Комитет Адресыр: ур. Кре-стьянскӀэр, 236

Редакциер зыдӀшылӀэр:

385000, кь. МыекъуапӀэ, ур. ПервомайскӀэр, 197.

Телефонхэр:

приемнӀэр: 52-16-79, редактор шӀхьалӀэм иӀпӀрӀэ гуадзӀэр: 52-49-44,

редактор гуадзӀэр-пшӀӀӀӀӀыжъ зы-хьырӀэ секретары: 52-16-77.

E-mail: adygyvoice@mail.ru

Зыцаушыхьаты-гъэр:

Урысые Федерацием хӀутын ӀофхэмкӀэ, телерадиокъӀэтын-хэмкӀэ ыкӀи зӀлӀы-ӀӀыкӀэ амалхэмкӀэ и МинистерствӀэ и Темыр-Кавказ чӀыплӀэ гъӀоры-шӀаплӀ, зӀраушыхьа-тыгъэ номерыр **ПИ №ТУ23-00916**

ЗыщыхаутырӀэр

ОАО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, кь. МыекъуапӀэ, ур. ПионерскӀэр, 268

ЗӀкӀэмкӀи пчӀагъэр

3250

Индексхэр

52161

52162

Зак. 1011

ХӀутынӀым узшыкӀӀтхӀнӀу щыт уахьтӀэр Сыхьатыр 18.00 ЗыщыкӀӀтхӀгъӀэхӀэ уахьтӀэр Сыхьатыр 18.00

Редактор шӀхьалӀэр

ДӀрбӀэ Тимур

Редактор шӀхьалӀэм иӀпӀрӀэ гуадзӀэр

МӀшӀлӀӀэкъо Саид

Редактор шӀхьалӀэм игуадзӀэр — пшӀӀӀӀӀыжъ зыхьырӀэ секретары **ХьурмӀэ Хьусен**